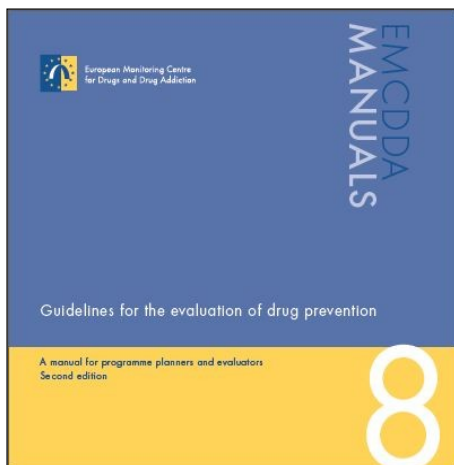

Hírlevél 2012/9.

- **ÚJ EMCDDA KÉZIKÖNYV A PREVENCIÓS BEAVATKOZÁSOK ÉRTÉKELÉSÉRŐL**
- **ÚJ EMCDDA KIADVÁNY AZOKRÓL AZ ESZKÖZÖKRŐL, AMELYEKEL BIZTONSÁGOSABBÁ TEHETŐ AZ ÉJSZAKAI SZÓRAKOZÁS**
- **FÓKUSZBAN A PARTY SERVICE ÁRTALOMCSÖKKENTŐ SZOLGÁLTATÁSOK**
- **CLUB HEALTH PROJECT – SZTENDERDEK ÉS KÉPZÉSI ANYAGOK A BIZTONSÁGOS SZÓRAKOZÁS TERÜLETÉN**
- **KÖNYVAJÁNLÓ: KORSZERŰ ADDIKTOLÓGIAI MÉRŐMÓDSZEREK**
- **PMMA ÉS 5-IT ANYAGOKHOZ KÖTHETŐ HALÁLESETEK**
- **NEMZETKÖZI ESEMÉNYAJÁNLÓ 2012**

ÚJ EMCDDA KÉZIKÖNYV A PREVENCIÓS BEAVATKOZÁSOK ÉRTÉKELÉSÉRŐL

„A különböző beavatkozások értékelése alapvető fontosságú, szükség van rá egyrészt amikor kialakítjuk vagy fejlesztjük ezeket a beavatkozásokat, de szükség van rá a preventív beavatkozások gyakorlatok felépítéséhez is. Az EMCDDA 1998-ban adta ki először az *Irányelvek a drogprevenció értékeléséhez* című kiadványt, amellyel a szakemberek és politikusok felől érkező igényre szeretnénk volna válaszolni, hogy legyen egy európai eszköz, amivel segíteni lehet a preventív beavatkozások értékelését. Ezeknek az irányelveknek az a célja, hogy facilitálja és bátorítsa a programok vezetőit saját beavatkozásuk értékelésére, és arra, hogy az értékelést szem előtt tartva tervezzék meg a beavatkozásait.

Az új kiadás a korábbi EMCDDA irányelv felújított változata új módszerekkel, fogalmakkal és aktuális példákkal a prevenció területéről, emellett keretként is szolgál az értékelés kivitelezéséhez. A tartalmat frissítettük az EMCDDA honlapján elérhető drogprevencióhoz és értékeléshez kapcsolódó anyagokkal is. Annak ellenére, hogy a prevencióval kapcsolatos irányelvek sok tagállamban léteznek, az Európai Unióban csak a beavatkozások kis részénél végeznek eredményértékelést. Még a nagy, megfelelő forrásokkal rendelkező projektekben sem végzik el megfelelően az értékelést, és a prevencióhoz kapcsolódó tudományos bizonyíték is nagyon kevés.

Ezzel a kiadvánnyal az a célunk, hogy jobban megismertessük mind a prevenció, mind az értékelés módszertanát, és olyan naprakész keretet adjunk a gyakorló preventív szakembereknek, amely hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott beavatkozással és értékeléssel a lehető legjobb eredményt tudják elérni.” – nyilatkozta Wolfgang Götz, az EMCDDA igazgatója.

A kiadvány letölthető angol nyelven az [EMCDDA honlapjáról](#). ■

ÚJ EMCDDA KIADVÁNY AZOKRÓL AZ ESZKÖZÖKRŐL, AMELYEKEL BIZTONSÁGOSABBÁ TEHETŐ AZ ÉJSZAKAI SZÓRAKOZÁS

Az EMCDDA új kiadványa azt járja körül, hogy hogyan lehet megelőzni és csökkenteni a rekreációs szerhasználat és alkoholfogyasztás egészségügyi és társadalmi kockázatait. A **"Válaszok a szerhasználatra és a kapcsolódó problémákra a rekreációs szinten"** című tanulmány azokat a megközelítéseket tekinti át, amelyeket jelenleg használnak olyan veszélyforrások minimalizálására, amelyeknek a fiatalok ki vannak téve az éjszakai szórakozás során.

A tanulmányban bemutatásra kerül többek között, hogy a szerhasználat gazdasági és fizikai kereteit célzó környezeti stratégiák (pl.: biztonságos szórakozóhely, tömeg-menedzsment, chill-out szobák) hogyan lehetnek hatékonyak, valamint, hogy a résztvevők (pl.: önkormányzat, rendőrség, egészségügyi hatóság) közötti együttműködések hogyan járulhatnak hozzá a különféle, éjszakai szórakozáshoz kapcsolódó, beavatkozások sikeres megvalósításához. Annak ellenére, hogy a kutatások szerint az ittas vezetést, a verekedéseket jellemzően a bűnüldöző szervek tudják a leghatékonyabban kezelni, és az elméletet a készségfejlesztéssel kombinálva, pultosoknak, biztonsági személyzetnek szóló képzések

szintén hatékonyak bizonyultak, a leggyakoribb fiataloknak szóló program még mindig az információ-átadás szórólappal vagy kortárs segítőkkel – holott a kutatásokban ezeket nem találták hatékonyak a célcsoport szerhasználatához, alkoholfogyasztáshoz kapcsolódó problémáinak csökkentésében. Hogy a szakemberek minél szélesebb körben ismerhessék meg, és valósíthassák meg a biztonságos éjszakai szórakozáshoz hozzájáruló, tudományos bizonyítékokon nyugvó beavatkozásokat, az Európai Bizottság létrehozott egy weboldalt **"The Healthy Nightlife Toolbox"** néven. Az oldal célja, hogy olyan átfogó ismereteket nyújtson, amelyek mind a hatékony beavatkozások megtalálásában, mind ezek megvalósításában segíthetik a prevencióban dolgozókat, valamint a helyi, regionális és nemzeti szintű döntéshozókat. ■

FÓKUSZBAN A PARTY SERVICE ÁRTALOMCSÖKKENTŐ SZOLGÁLTATÁSOK

2011-ben a 17 adatszolgáltató szervezet összesen 603 eseményen vett részt, ahol közel 22.500 fiatallal került kapcsolatba. Ezekben a rendezvényeken a szolgáltatók összesen 11.876 liter ásványvizet, 17.391 db óvszert, 13.073 darab szórólapot, 1.376 csomag szőlőcukrot, 5.647 doboz pezsgőtablettát, 5.675 darab vitamint, kekszet és gyümölcsöt osztottak szét.

A Drog Fókuszpont tavasszal végzett kvalitatív vizsgálatában arról számoltak be a szolgáltatók, hogy az ilyen programok klienskörében 2011-ben kevésbé észlelték a szintetikus katinonok használatának terjedését, ugyanakkor találtak egyéb legális szerek (pl. szintetikus kannabinoidok, GHB) használatával. A fesztiválokon, kocsmákban, táncos szórakozóhelyeken továbbra is az alkohol okoz leginkább problémát.

A rekreációs szinten ártalomcsökkentő tevékenységet nyújtó programok (N=17) 2011-es országos megoszlása

CLUB HEALTH PROJECT – SZTENDERDEK ÉS KÉPZÉSI ANYAGOK A BIZTONSÁGOS SZÓRAKOZÁS TERÜLETÉN

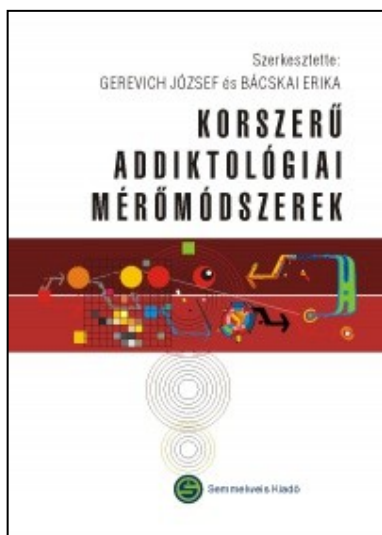
Az idén véget ért Club Health projekt a biztonságosabb szórakozás területén vállalkozott arra, hogy a legfrissebb szakirodalmak, helyi stratégiák és beavatkozások áttekintésével biztonsági és egészségügyi sztenderdeket és hatékony képzési anyagokat dolgozzon ki. A honlapon magyarul is elérhető például a **NightSCOPE**, ami egy döntéshozóknak és szakembereknek készült segédanyag: a biztonságos és egészséges éjszakai szórakozás kialakításához ad segítséget és bármilyen településen vagy egyéb, éjszakai szórakozást nyújtó terepen használható.

Az elkészült anyagok (pl.: szakirodalmi összefoglaló, egészségesebb és biztonságosabb rekreációs színtér kialakításával kapcsolatos kézikönyv, a média szerepével kapcsolatos iránymutatás, szórakozóhelyek tulajdonosainak és alkalmazottainak szóló képzési anyagok) letölthetők a **Club Health honlapjáról**. ■

KÖNYVAJÁNLÓ

GEREVICH JÓZSEF ÉS BÁCSKAI ERIKA: KORSZERŰ ADDIKTOLÓGIAI MÉRŐMÓDSZEREK

Szeptemberben jelent meg a Semmelweis Kiadónál **Gerevich József és Bácskai Erika könyve** az addiktológiai mérőmódszerekről. Az előszóból idézünk: „Ez a könyv az elmúlt tizenöt év termése. Arra tesz kísérletet, hogy az addiktológiai kutatás és klinikai gyakorlat számára magyar nyelven elérhető mérőmódszereket (interjúkat, teszteseteket) megismertesse az olvasóval, bemutassa működésüket, érvényességüket és megbízhatóságukat. Több szempontból sem törekszik teljességre. Egyrészt a magyar nyelvre átültetett módszerek nem merítik ki a teljes nemzetközi palettát. Másrészt az itt bemutatott mérőeszközök kizárólag az Addiktológiai Kutató Intézetben folytatott kutatások fő- vagy melléktermékeinek tekinthetők.

E mérőeszközök megbízhatósági és érvényességi vizsgálatára azért volt szükség, mert korábban hasonló vizsgálat nem történt, és kutatásban való alkalmazásuknak, illetve a kutatási eredmények publikálásának e vizsgálat jelenti a fő feltételét.

A könyv az egyes mérőmódszerek kompetenciakörét, használatuk és az összegyűjtött adatok értékelési módját mutatja be, feltüntetve azok hozzáférési lehetőségeit. Emellett leírja validálásuk menetét, módszertani háttérét, valamint a validitás-vizsgálatok eredményeit. Azoknál a kutatásoknál, ahol sok pszichometriai teszt egyidejű alkalmazása történt, a részletes módszertani leírás a függelékben található. Ugyancsak a függelékben olvashatók az egyes, legálisan használható mérőeszközök.”

Bővebb információ a napokban megjelent könyvről a **kiadó honlapján olvasható**. ■

PMMA ÉS 5-IT ANYAGOKHOZ KÖTHETŐ HALÁLESETEK

Az irországi Drog Fókuszpont két, 2012. szeptember 8-án történt, PMMA-hoz kapcsolódó halálesetet jelzett az EMCDDA felé. A post-mortem toxikológia mindkét esetben PMMA-t, MDMA-t, antihisztamint és codeint talált a vizeletben. Az ír rendőrség által lefoglalt barna, kristályos anyagot (lásd a mellékelt képet) megvizsgálták, és abban PMMA-t és MDMA-t találtak. A PMMA különösen mérgező anyag, ami különböző legális pszichoaktív termékekben, illetve tablettá formájában MDMA mellett is megtalálható. A **PMMA kockázatértékelését követően** 2002 februárja óta ellenőrzött anyagnak számít az Európai Unióban.

A 2012 április és június között a svéd Drog Fókuszpont 14 halálesetet jelentett, amelyeknél a boncolás során 5-IT jelenlétét mutatták ki, ezek közül 2 esetben volt 5-IT mérgezés a halál oka. Svédországban az előbbi eseteken felül további 11 nem halálos 5-IT mérgezést is dokumentáltak. Az angol Drog Fókuszpont szintén beszámolt 2 halálesetről, amelyeknél jelen volt ez az anyag, a British Medical Journalban pedig még 2 halálesetről számoltak be, amelyeknél 5-IT találtak a vizsgálat során. Mindent összevetve eddig 18 haláleset történt két Európai Unió országban, amelyeknél az 5-IT-t megtalálható volt. ■

NEMZETKÖZI ESEMÉNY AJÁNLÓ 2012

Időpont	Szervező	Cím	Helyszín	Információ
2012. október				
7–9.	ESPAD	ESPAD meeting	Stockholm, Svédország	Beszámoló a novemberi hírlevélben
8.	ELTE PPK	Dr Máté Gábor: A sóvárgás démona – A függőségek pszichológiai háttere	Budapest ELTE PPK Aula	ELTE PPK – Pszichológiai Intézet
11–12.	EMCDDA	Expert meeting on drug-related infectious diseases indicator	Lisszabon, Portugália	Beszámoló a novemberi hírlevélben
25–26.	EMCDDA	Expert meeting on prevalence problem drug use indicator	Lisszabon, Portugália	Beszámoló a decemberi hírlevélben
2012. november				
15–16.	EMCDDA	Expert meeting drug-related deaths and mortality indicator	Lisszabon, Portugália	Beszámoló a decemberi hírlevélben
16.	checkit!	New Aspects and Developments in Recreational Drug Use	Bécs, Ausztria	www.checkyourdrugs.at
21–23.	EMCDDA	2nd Conference on drug supply indicators	Lisszabon, Portugália	Beszámoló a decemberi hírlevélben